

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Detaljplan Speceristen 5

Enligt 6 kap. 5-7 §§ miljöbalken ska kommunen göra en undersökning av miljöeffekter när en plan upprättas eller ändras, för att avgöra om genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Om planen bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning upprättas enligt PBL 4 kap 34 §.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan ska göras i ett tidigt skede av planprocessen. Dokumentet ska fungera som ett verktyg för att komma fram till vilka negativa miljökonsekvenser planförslag kan få och hur de kan undvikas eller begränsas. Tanken är att dokumentet ska användas och uppdateras kontinuerligt under arbetet med att ta fram detaljplanen.

Handläggare planenheten: Elsa Kvidal

Handläggare reviderad version: 2024-08-15

Bedömning av miljöpåverkan

Kommunen ska bedöma om någon enskild aspekt eller flera aspekter sammantaget kan leda till att planens genomförande kan medföra betydande miljöpåverkan. Detta kallas i miljöbalkens sjätte kapitel för "undersökning". Undersökningen ska utgå från de kriterier som finns i miljöbedömningsförordningen. Förordningen beskriver vad det är som ska beaktas, det handlar om:

- *vad* det är för åtgärd eller verksamhet
- *var* den planeras och,
- *vilka* miljöeffekter som förväntas

Miljöeffekter

Begreppet miljöeffekter är definierat i miljöbalkens sjätte kapitel. Miljöeffekter kan vara direkta eller indirekta effekter. De kan vara positiva eller negativa för miljön. Effekterna kan vara tillfälliga eller bestående, kumulativa eller inte kumulativa och uppstå på kort, medellång eller lång sikt. Miljöeffekter är inte begränsade geografiskt, det vill säga de kan uppstå i närområdet och långt bort. I miljöbalken listas följande 6 punkter som en sammanfattning av vad bedömning av miljöeffekter kan innefatta:

1. *befolkning och människors hälsa,*
2. *djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt,*
3. *mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,*
4. *hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,*
5. *annan hushållning med material, råvaror och energi, eller*
6. *andra delar av miljön.*

Listan ska inte anses vara uttömmande, därav den 6:e punkten *andra delar av miljön*.

Miljökvalitetsmålen och agenda 2030

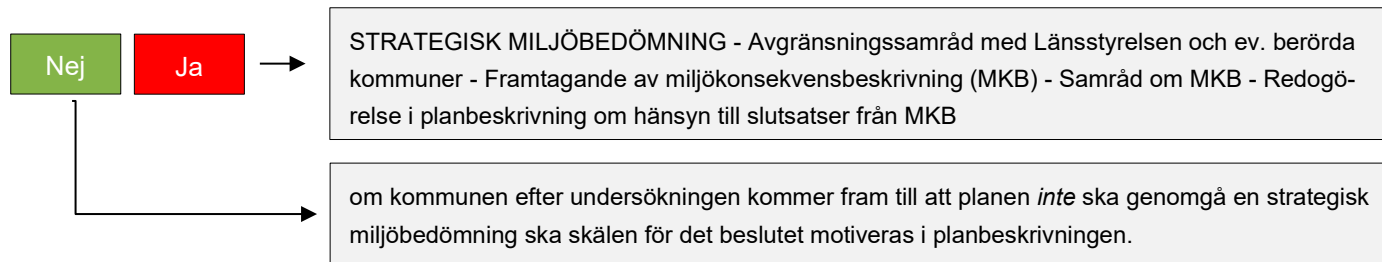
Det långsiktiga syftet med att undersöka miljöpåverkan och att integrera miljöbedömningar i planläggningen är att uppnå miljömålen specificerade i de sexton miljökvalitetsmålen. De svenska miljömålen omfattar den miljömässiga dimensionen av hållbar utveckling och är en viktig utgångspunkt för det nationella genomförandet av FN:s globala hållbarhetsmål, Agenda 2030. Miljökvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Exempel på miljökvalitetsmål är God bebyggd miljö, Frisk luft, Begränsad klimatpåverkan och Ett rikt växt- och djurliv.

Hur ska undersökningen utföras?

Planhandläggare/projektledare ansvarar för att upprätta ett utkast på undersökningen. Innehåll och frågor som dyker upp kan diskuteras på projektgruppsmöten. Om det inte är uppenbart onödigt skickas dokumentet för påsyn och diskussion till miljökontoret och stadsantikvarien.

UNDERSÖKNING AV BMP (vid samråd eller tidigare vid behov)

Undersökningssamråd (MB 6 kap. 6§)

Under framtagandet av undersökningen ska samråd ske med Länsstyrelsen, samt vid behov även med andra berörda myndigheter och kommuner. Samråd med länsstyrelsen om undersökningen sker i regel i samband med detaljplanens samråd. Vid detaljplaner där BMP konstateras eller befaras bör samråd med Länsstyrelsen ske innan detaljplanens samråd.

Särskilt beslut

Kommunen ska efter att undersökningen har genomförts ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. Detta ska göras genom att kommunen fattar ett särskilt beslut. Beslutet ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan. Beslutet fattas av Järna kommunalnämnd och därefter görs tillgängligt för allmänheten. *Lag (2017:955)*

Avgränsningssamråd (MB 6 kap. 9§)

Om BMP konstateras i undersökningen, ska en strategisk miljöbedömning genomföras. Ett avgränsningssamråd ska ske med länsstyrelsen och ev. berörda kommuner för att bestämma inriktning och innehåll för miljöbedömningen.

Information om planen

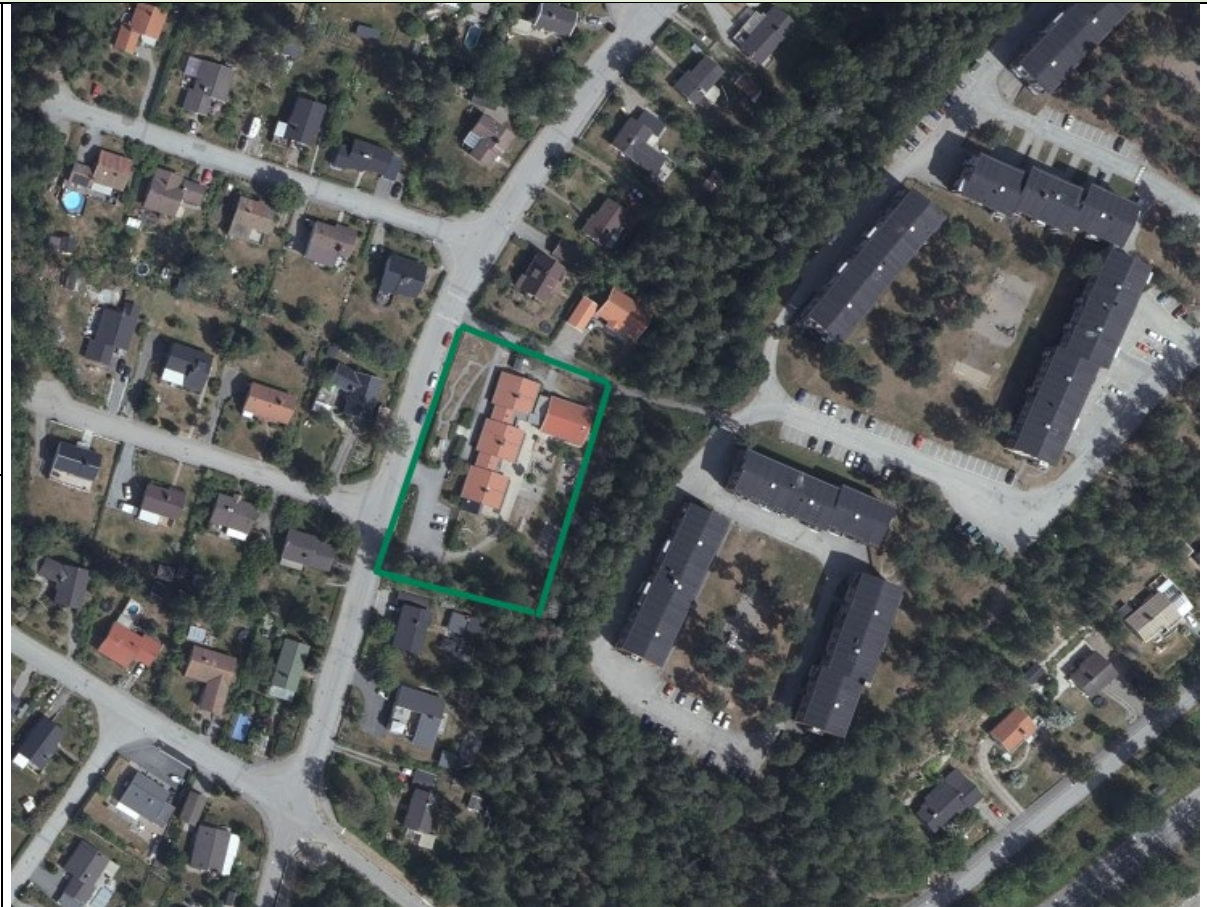
Planens syfte:

Planen syftar till att möjliggöra för bostäder i form av antingen 6 parhus om 12 bostäder eller 6 fristående enbostadshus. Den nya bebyggelsen ska ta hänsyn till områdets karaktär.

Allmän beskrivning av planområdet:

Planområdet utgörs av fastigheten Speceristen 5 i Järna, Södertälje. Fastigheten omfattar cirka 4200 kvm.

Fastigheten utgörs av en förskoletomt. Planen ligger inom villaområdet Tälleby. Tidigare har det funnits träd på fastigheten, men under förskolans tid har dessa tagits ned pga. fallrisk.

Sammanfattande bedömning av förslagets miljöpåverkan	Bedöms planförslagets genomförande innebära betydande miljöpåverkan (BMP)? Ja ☐ Nej ☒
Motivering Motiverat ställningstagande om betydande miljöpåverkan utifrån bedömning av miljöeffekter.	Planförslagets genomförande bedöms inte innebära en betydande miljöpåverkan utifrån bedömning av miljöeffekter. Planområdet är redan ianspråktaget för förskola och ligger inom ett villaområde. Detaljplanen möjliggör att andelen hårdgöring kan öka med ca 10 %, detta bedöms inte ha en betydande miljöpåverkan. Då förskolan idag står tom upplevs området otryggt. Detaljplanen innebär att människor återigen rör sig på platsen och ökar tryggheten. Planen bedöms harmoniera med villaområdets karaktär.
Övrigt Övriga aspekter att beakta i planarbetet	

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Bedöms planen vara förenligt med översiktsplanen?

Beskriv även om planen är förenlig med RUFs

Finns mellankommunala och regionala intressen

Finns FÖP

Finns program

Ja Nej Delvis

Beskriv hur/motivering:

Enligt RUFs 2050 är Järna ett primärt bebyggelseläge framför allt på grund av den goda regionala tillgängligheten med potential att utvecklas till en tät och sammanhängande miljö.

I Södertälje kommuns översiktsplan, "Framtid Södertälje, översiktsplan 2013-2030", talar man om vikten av att värna om en tätort i varje kommunedel, som ska fungera som centrum i sitt omland. Järna tätort ska förstärkas som tätort för att kunna tillhandahålla ett bra serviceutbud och hög tillgänglighet med kollektivtrafiken. Ny bebyggelse ska i första hand lokaliseras inom tre kilometers radie från Järna station, vilket aktuellt planområde gör.

För området gäller den fördjupade översiktsplanen för Järna, som antogs av kommunfullmäktige 2014-07-08. Den fördjupade översiktsplanen pekar ut att ny bebyggelse ska ske genom förtätning och att bebyggelsen ska vara småskalig och anpassas till sin omgivning. Detaljplanen innebär en förtätning i befintligt villaområde. Utformning och gestaltning av tillkommande byggnation bedöms harmoniera med omgivningen.

Kumulativa effekter

Finns andra projekt, planer eller program som tillsammans med åtgärden kan få konsekvenser för miljön och som kan leda till betydande miljöpåverkan.

Utgå från listan *miljöeffekter*

Detaljplanen möjliggör bostäder på redan ianspråktagen mark och bedöms inte leda till betydande miljöpåverkan tillsammans med andra aktuella projekt.

Verksamheter och åtgärder som kan medföra BMP**Plan- och bygglagen 4 kap. 34 §**

Enligt PBL 4 kap 34 § finns ett antal specifika situationer som förväntas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) om planen medför att marken får tas i anspråk för något följande ändamål:

- *industriändamål*
- *ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat projekt för sammanhållen bebyggelse*
- *en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar*
- *en hamn för fritidsbåtar*
- *ett hotellkomplex eller fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse*
- *en permanent campingplats*
- *en nöjespark*
- *en djurpark*

Genomförandet av planer för de uppräknade användningsområdena ska inte automatiskt antas medföra betydande miljöpåverkan. Undersökningen ska bedöma om det är någon av de uppräknade verksamheterna som är orsaken. Uppräknade ändamål är kopplade till MKB-direktivet bilaga II.

Ja Nej

Om ja; beskriv konsekvens nedan och om detta bedöms medföra BMP:

Verksamheter och åtgärder som förväntas medföra BMP**MB 7 kap 28 § a**

Enligt MB 7 kap 28 § a ska det antas att en åtgärd eller verksamhet som påverkar ett natura 2000-område på ett betydande sätt ska medföra betydande miljöpåverkan (BMP)

Kan detaljplanens genomförande innebära åtgärder eller verksamheter som påverkar ett Natura 2000-område på ett betydande sätt?

Ja Nej

Motivera svar och beskriv konsekvens och om detta bedöms medföra BMP. Väg in åtgärder från eventuellt angränsande projekt som tillsammans får kumulativa effekter:

Detaljplanen omfattar redan ianspråktagen mark och ligger inte i närhet till något natura-2000 område.

Aspekter att förhålla sig till	Beskrivning av planområdet	Påverkan av planens genomförande (typ och omfattning) och hantering av eventuella miljöeffekter	Risk för betydande miljöpåverkan		
			Nej	Ja	Miljöaspekt som ska behandlas i MKB
Mark -Topografi/terräng, -Berg- och jordarter, -Infiltrationskapacitet, -Stabilitet och bärrighet, -Sättningskänslig mark, -Erosionsskydd, -Buffertzoner och filter, -Fysiska ingrepp	Enligt SGU (Sveriges geologiska institut) består marken till största del av sandig morän med inslag av postglacial sand. Marken bedöms ha medelhög genomsläpplighet. Marken är lätt kuperad och sluttar från öst till väst.	Detaljplanen bedöms inte påverka markförhållande negativt.	☒	☐	
MB 3 kap. Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden -Obetydligt påverkade, ekologiskt känsliga områden - Brukningsvärd jordbruksmark - något riksintresse för naturvården, kulturmiljövården, friluftslivet eller annat riksintresse enligt 3 kap. §§ 7-9	Planområdet är inte ekologiskt känsligt eller opåverkat. Planområdet berör inte jordbruksmark eller några riksintressen enligt 3 kap. §§ 7-9.	Detaljplanen bedöms förenliga med de grundläggande bestämmelserna för hushållning med mark- och vattenområden.	☒	☐	

<p>MB 4 kap. Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden</p>	<p>Planområdet berör inga av de utpekade områdena enligt MB 4 kap.</p>		☒	☐	
<p>MB 5 kap Miljö kvalitetsnormer -Omgivningsbuller -Luftkvalitet -Vattenkvalitet ytvatten och grundvatten (kvantitet)</p>	<p>Planområdet ligger i ett villaområde med cirka 300 meter till järnväg. Lantmännen Cerealia ligger ca 250 m från planområdet. Närmaste väg utgörs av en kvartersgata med en hastighetsbegränsning på 40 km/h.</p> <p>Beräkningar av luftpartiklar inom området är låga och väl under miljö kvalitetsnormerna för luft.</p> <p>Planområdets recipient är Moraån. Moraån uppnår måttlig ekologisk status men uppnår ej god kemisk status. Den kemiska statusen är påverkad av kvicksilver och bromerad difenyleter, likt nästan samtliga vattendrag i Sverige.</p>	<p>Enligt bullerkarteringar bedöms planområdet inte påverkas av vare sig trafik- eller industribuller.</p> <p>Exploateringen är inte av sådan omfattning eller karaktär att den bedöms bidra till att miljö kvalitetsnormer för luft riskerar att överskridas.</p> <p>De föreslagna lösningarna i dagvattenutredningen, LOD bedöms vara dimensionerade så att inget utflöde av föroreningar sker från planområdet vid 20-års regn. Detaljplanen bidrar till att uppnå miljö kvalitetsnormerna satta för recipienten Moraån.</p> <p>Detaljplanen bedöms sammantaget inte påverka miljö kvalitetsnormerna negativt enligt 5 kap MB.</p>	☒	☐	
<p>Skyddade områden och arter (MB 7kap) -Naturreservat -Kulturresevat -Naturminne -Biotopskydd -Djur- och växtskyddsområde -Strandskyddsområde -Miljöskyddsområde -Vattenskyddsområde</p>	<p>Planområdet berör inga skyddade arter eller områden.</p>	<p>Detaljplanen innebär ingen påverkan på skyddade arter eller områden.</p>	☒	☐	

<p>-Övriga skydd (fridlysta arter, artskyddsförordning mm) -Naturvårdsavtal</p>					
<p>Naturmiljö - Allmän beskrivning, vegetation och djurliv - Särskilda värden för biologisk mångfald exempelvis: ovanliga och skyddsvärda naturtyper, utpekade nyckelbiotoper, viktiga spridnings samband, länsstyrelsens inventeringar av ädellövskog och/eller ängs- och hagmarker eller artgrupper som groddjur, fladdermöss, insekter, rödlistade arter -Arter enligt Artskyddsförordningen (habitatsarter och fridlysta arter)</p>	<p>Planområdet består av en förskolegård med gräsytor, mindre buskar och träd. Större tallar som funnits på platsen är fällda då dessa bedömts utgöra en risk för förskolebarnen.</p>	<p>Detaljplanen tillåter ungefär 10 % högre andel hårdgjord yta. Detaljplanen bedöms inte påverka naturmiljön negativt.</p>	☒	☐	
<p>Kulturmiljö och stads- och landskapsbild - Skyddade enligt KML, fornlämningar, byggnadsminnen och kyrkor (även oupptäckta fornlämningar) -Landskapsbildskydd - Kulturvärden enligt PBL och MB (inklusive utpekade kulturmiljöområden i ÖP och kulturmiljöprogram</p>	<p>Det finns inga kända fornlämningar inom eller i anslutning till planområdet. Fastigheten ligger inom ett område med friliggande villor på huvudsakligen 1,5 våningar. En del av villorna har en egnahemskaraktär från 1930- 40- talen, indragna på små tomter med förgårdsmark. De har en ganska anspråkslös arkitektur präglad av enkelhet med panelade fasader. De senare husen från 40-50-talen har ofta puts eller tegelfasader med flacka sadeltak och ofta ett litet skärmtak ovanför entrén.</p>	<p>Planerad bebyggelse har beaktat omgivande byggnaders höjd och begränsas till två våningar vilket stämmer överens med angränsande stadsplaner. Villaområdet består av en blandning av taktyper och takvinklar därför reglerar detaljplanen att både sadel- och pulpettak tillåts med takvinklar som samspelar med omkringliggande byggnation. Fasadmateriäl ska utföras i antingen trä eller puts eller i en kombination av dessa i en dov kulör</p>	☒	☐	

	<p>Angränsande till fastigheten i öster finns flerbostadshus i tre våningar med sockelvåning med en tidstypisk tegelarkitektur från 1900-talets mitt.</p>	<p>och taken ska vara i svart kulör. Ovanstående är vanligt förekommande i området.</p> <p>Detaljplanen kompletterar området och ökar variationen med en mer tät bebyggelse som blir en länk mellan flerbostadshusen i öster och villaområdet. Detaljplanen bedöms samspela med områdets karaktär i sin utformning och gestaltning.</p> <p>Planförslaget bedöms inte påverka kulturmiljö och stads- och landskapsbild på ett negativt sätt.</p>			
<p>Rekreation, friluftsliv, folkhälsa och sociala värden</p> <p>-allmän beskrivning av hur området används och av vem, exempelvis om det finns skolor, förskolor i närheten</p> <p>-parkmiljöer och grönstruktur</p> <p>-Rekreationsanläggningar, spår och leder</p> <p>målpunkter och upplevelsevärden</p> <p>-Trygghet/otrygghet</p>	<p>Strax sydöst om planområdet finns ett grönområde som kan användas för fri lek och rekreation. Lekplats finns cirka 250 m söder om planområdet på Fasanvägen. Närheten till skola, service, idrottsplats och grönområden med god anslutning till gångvägar bidrar till en trafiksäker miljö för både barn och vuxna.</p> <p>Idag upplevs platsen som otrygg då den nedlagda förskolan står tom.</p>	<p>Parhusen eller de fristående enbostadshusen kan fungera för seniorer som sålt sin större villa men vill bo kvar i samma område men med en mindre tomt att underhålla. Att kunna bo kvar där man känner sig hemma främjar tillhörighet och gemenskap. Tillkommande bebyggelse lämpar sig också för exempelvis barnfamiljer som inte vill sköta en stor villatomt.</p> <p>Detaljplanen möjliggör att husen förses med privata trädgårdar tillhörande respektive bostad vilket ger plats för rekreation.</p> <p>Detaljplanens genomförande innebär att människor återigen rör sig på platsen och på det sättet ökar tryggheten.</p>	☒	☐	

<p>Barnperspektivet negativa / positiva konsekvenser för barn. Boende och vardagsliv</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ex. plats för lek (både spontan och anordnad) -Avstånd till skola/ förskola, avstånd till park/natur Trygghet/tillgänglighet -Kan barn röra sig säkert, ex. GC-väg/säker skolväg Miljö och hälsa -Negativa hälsoeffekter i boende/skolmiljö Ex. buller luftkvalitet 	<p>Strax sydöst om planområdet finns ett grönområde som kan användas för fri lek och rekreation. Lekplats finns cirka 250 m söder om planområdet på Fasanvägen. Närheten till skola och förskola är på ca 700 m avstånd från planområdet. Säker gångväg finns i form av en trafikseparerad trottoar.</p> <p>Tällebyvägen som leder från planområdet och fram till skola/förskola har en hastighetsbegränsning på 40 km/h.</p> <p>Enligt bullerkarteringar bedöms planområdet inte påverkas av vare sig trafik-eller industri-buller.</p> <p>Idag upplevs planområdet som otryggt då den nedlagda förskolan står tom.</p>	<p>En planläggning för bostäder innebär att otryggheten byggs bort. Parhusen eller de fristående enbostadshusen förses med privata trädgårdar tillhörande respektive bostad vilket ger plats åt lek för barn.</p>	☒	☐	
<p>Risker för människors hälsa och för miljön (klimatförändringar)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buller och vibrationer (RI influensområde totalförsvaret) -Trafik, farligt gods - Explosionsrisk -Elektromagnetisk strålning - Föroreningar (Mark, luft, vatten: nu och efter genomförande) -Risk för skred, erosion (markens stabilitet) -Markradon - Översvämningsrisk -Påverkan på vattenskyddsområde - Ljusförhållanden - ljusföroreningar - Djurhållning 	<p>Planområdet utgörs utav en förskola med tillhörande gård. Området ligger i ett villaområde med lugna kvartersgator samt cirka 300 meter ifrån järnvägen och 250 m ifrån Lantmännen Cerealia.</p> <p>Då marken tidigare varit planlagd för förskola finns inga misstankar om markföroreningar. Inga potentiellt förorenade områden (EBH) pekas ut av Länsstyrelsen inventering eller av kommunen.</p> <p>Fastigheten och dess omgivning har enligt kommunens historiska data inte visat några tecken på erosion eller markrörelser. Planområdet ligger inte i lågpunkt eller i närhet till vattendrag. Dessutom består marken inom</p>	<p>Enligt bullerkarteringar bedöms planområdet inte påverkas av vare sig trafik-eller industri-buller.</p> <p>Plankartan reglerar genom höjdsättning att tillkommande kvartersgata fungerar som en öppen flödesväg vid skyfall.</p> <p>Detaljplanens genomförande bedöms inte riskera människors hälsa eller miljön med beaktande av klimatförändringar.</p>	☒	☐	

	<p>planområdet enligt SGU (Sveriges geologiska institut) främst av sandig morän med inslag av postglacial sand vilket har medelhög respektive hög genomsläplighet. Denna geologiska sammansättning minskar risken för ras och skred. Utifrån dessa faktorer bedömer kommunen att risken för ras eller skred inom planområdet är mycket låg med beaktande av klimatförändringar.</p> <p>Enligt kommunens lågpunktsanalys vid 100-årsregn finns inga lågpunkter inom planområdet. Kommunen gör därför bedömningen att det inte finns risk för översvämning inom planområdet.</p>				
<p>Klimataspekter</p> <ul style="list-style-type: none"> -Bidrar planerad verksamhet till ökade utsläpp -Generar planeringen ökade bilresor (hur ser tillgång till god kollektivtrafik, samhällsservice, offentlig service, arbete. -Vilka effekter av ett förändrat klimat behöver beaktas, ex. översvämning, skyfall, urbana värmeöar (ex andel hårdgjord yta och inslag av grönska) 	<p>Planområdets placering gör det möjligt att nyttja nuvarande kollektivtrafikförsörjning. Avståndet mellan planområdet och Järna tågstation är cirka 1 km och till närmaste busshållplats cirka 500 meter.</p> <p>Cirka 700 meter öster om planområdet finns Järna centrum med offentlig och kommersiell service. Skola och förskola nås på ca 700 m avstånd från planområdet.</p> <p>Enligt kommunens lågpunktsanalys vid 100-årsregn finns inga lågpunkter inom planområdet. Kommunen gör därför bedömningen att det inte finns risk för översvämning inom planområdet.</p>	<p>Enligt Östra Sveriges Luftvårdsförbunds beräkningar från år 2020 är halterna av partiklar (PM 10) och kvävedioxid (NO2) låga och väl under miljö kvalitetsnormerna inom planområdet. Exploateringen är inte av sådan omfattning eller karaktär att den bedöms bidra till att miljö kvalitetsnormer för luft riskerar att överskridas. Jämfört med tidigare förskola bedöms planområdet generera en mindre andel trafik och därmed leda till en bättre situation.</p> <p>Detaljplanen tillåter ungefär 10 % högre andel hårdgjord yta. Med beaktande av klimatförändringar bedöms detaljplanens genomförande inte innebära risk för översvämning eller urbana värmeöar.</p>	☒	☐	